MAGYAR PSZICHOANALITIKUSOK PÁRIZSBAN III.

A franciaországi emigrációba került magyar pszichoanalitikusok életművét bemutató sorozatunk III. részében Nicolas Abraham és Maria Torok, azaz Ábrahám Miklós és Török Mária életművét mutatjuk be. Az 1998-ban elhunyt Török Máriáról 1998/1. számunkban emlékeztünk meg (Rand Miklós: Török Mária halálára, 139–141). Ábrahám Miklós, Török Mária férje 1919-ben született Kecskeméten, itt végezte a középiskolát, majd 1938-ban került ki Párizsba. A németek elől Toulouse-ba menekült. A háború után bölcsészdoktori oklevelet szerzett, majd 1950-től a Centre Nationale de Recherche Scientifique kutatójaként dolgozott. 1975-ben hunyt el. Ábrahám elsősorban irodalmár és műfordító volt, a verstan, a költői nyelv és a műfordítás elmélete foglalkoztatta. Gondolkodására egyrészt a husserli fenomenológia, másrészt a pszichoanalízis gyakorolta a legnagyobb hatást. Műfordítóként legnagyobb teljesítménye a Jónás könyvének *francia (Török Mária által szerkesztett posztumusz) kiadása. A kötetben megjelent tanulmányában Ábrahám kísérletet tesz Babits Mihály művének pszichoanalitikus értelmezésére is (Nicolas Abraham:* Jonas. *Flammarion, Paris 1981). Ábrahám szerkesztette a párizsi Payot kiadónál 1962-ben megjelent Ferenczi-kötetet, s ő fordította franciára Hermann Imre könyvét,* Az ember ősi ösztöneit *is (1972).*

*Az Ábrahám–Török házaspár munkássága irodalmár körökön kívül kevéssé ismert Magyarországon, bár Ábrahám Jónás-fordításáról több méltatás is megjelent az elmúlt években, így például Rába György recenziója Kecskemét, Párizs, Ninive címmel (*Nagyvilág, *1982/5), és Bajomi Lázár Endre Ábrahám-portréja (Bolyongás Nicolas Abraham „furcsa vidékén”,* Kritika *1987/4).*

Jelen összeállításunkban egy Török Máriával és Rand Miklóssal folytatott beszélgetést közlünk, amelyet a Le journal des psychologues *című folyóiratból*

vettünk át, majd néhány részlettel ismerkedhet meg az olvasó Ábrahám és Török közös pszichoanalitikus tanulmánykötetéből, A burok és a mag*ból (Nicolas Abraham–Maria Torok*: The Shell and the Kernel. Vol. I. *The University of Chicago Press, Chicago, 1994.) E könyvet Ábrahám Miklós unokaöccse, Nicholas T. Rand (Rand Miklós), a wisconsini egyetem francia tanszékének professzora szerkesztette és fordította angolra. Rand professzor a kötet minden egyes részét bevezető-összefoglaló „minitanulmányokkal" látta el, amelyek jó eligazítást nyújtanak a szerzők életművéhez és gondolkodásmódjuk alakulásához. Az angol nyelvű kötet nem teljesen azonos a hasonló című francia kiadással (*L'Ecorce et le Noyau, *Aubier– Flammarion, Paris 1978, 1987). A könyv e mostani szemelvényes bemutatásához mind az angol, mind a francia nyelvű kiadást felhasználtuk. Összeállításunkban két Randtól származó bevezetőt és két Ábrahám–Török dolgozatot közlünk, s reméljük, mód nyílik majd a teljes kötet megjelentetésére is. A jelen válogatásban Rand Miklós volt segítségünkre, akinek szíves közreműködéséért ezúton is köszönetet mondunk. Megjegyezzük, hogy a kötet címadó tanulmánya már megjelent magyarul „A burok és a mag: a freudi pszichoanalízis tere és eredetisége" címmel, in: Bókay Antal–Erős Ferenc (szerk.)* Pszichoanalízis és irodalomtudomány. *Filum, Budapest 1998. 298–312.*

Ebben a blokkban közöljük a Párizsban élő neves pszichoanalitikus, Füzesséry Éva Jacques Lacanról szóló visszaemlékezését is, amelyet lapunk felkérésére írt.

A szerk.

NICOLAS ABRAHAM

JONAS

ANASÉMIES III

la philosophie en effet
AUBIER
FLAMMARION